

1.

Je to zrovna týden, co jsme právě sem do Pikovic vyrazili s Prskavkou poslouchat trampské písničky pod širým nebem. Ležíme v trávě, nad námi letí po obloze bílí beránci, svítí sluníčko a z dále šumí a bublá Sázava. Zkrátka tím chci říct, že se jeden nemůže snad ani divit, že jsem to nádherné odpoledne usnul. Písničky se mi ozývaly ze stále větší dálky, až zanikly úplně. Zato stále více vystupovala jakoby z mlhy krajina mého snu.

Byl to les a uprostřed mýtiny s mladými smrky. V trávě rostly houby a o kus dál bublal potůček. Stojím tak v tom ráji, rozhlížím se a zhluboka nadechuji svěží vzduch kolem. A copak je to tamhle na druhém konci mýtiny? Co se to tam hýbe, skáče a skotačí? Co je to za zvířata, nemůžu je na dálku poznat, tak jdu blíž. Ujdu sotva deset kroků a zůstanu stát s pusou dokořán. To snad ne, to se mi musí zdát, nebo mi z toho horka přeskočilo. Nedivte se, že jsem byl tak vyplašenější, viděl jsem totiž dvě postavičky, které mi mohly být tak ke kolenům. Podobaly se lidem a byly oblečeny v modrých kalhotkách s páskem a velkou zlatou přezkou ve tvaru půlměsíce. Za páskem se houpala malá dřevěná lžička a nahoře měly žlutou košilku s krátkými rukávy. Byly legrační, vše dovršovala červená čepice, která jim sahala až do půli zad a na jejím konci byla ještě bambule. Věřte nebo nevěřte, tohle jsem viděl. Vzpomněl jsem si na pohádky z dětství, ve kterých byly taky takové legrační postavičky a říkalo se jim skřítkové. Pomalu jsem se vzpamatoval a zavřel do té doby otevřenou pusou. Tak já snad začnu věřit na pohádky.

Ovšem skřítkové mě stále ještě nespátřili a dál dováděli. Mluvili spolu a já jim rozuměl! Jeden se jmenoval

KVÍČALA a druhý CVRČALA.

Legrační jména, říkám si. Stejně legrační, jako ty dvě postavičky. Vtom se jeden z nich začal škrábat na smrček, kterých tu, jak jsem již dříve řekl, rostla spousta. A druhý si pod ten smrček stoupl a sundal čepičku. Ten nahoře byl Kvíčala, ten dole Cvrčala. Když Kvíčala vylezl až na špičku, zatřásl s ní a dolů na Cvrčalu spadlo pár kapek rosy. Ten se otřepal, byl krásně osprchovaný a pak si to u vedlejšího smrčku vyměnili. Jejich výšku jsem odhadl na jednu stopu a dva palce. Nějak jsem se musel prozradit, protože mě zahlédli. Jejich pohled byl zvláštní, člověk mu nedokázal uhnout. A tak jsme na sebe koukali. „Doufám, že neutečou,“ říkám si. „Neutečeme,“ povídá Cvrčala. „Myslím, že se tě nemusíme bát,“ dodal Kvíčala. „Jakže, vy mě znáte?“

„Známe – a nejenom tebe, i ty menší, s kterými chodíš ven, známe.“

„Cože? Jaký menší?“ povídám nechápavě.

„Říkáte jim děti, někdy děcka nebo dětičky, jindy třeba darebáci nebo rošťáci, ale asi je máte s těmi ostatními velkými lidmi moc rádi.“ Povídá Kvíčala.

Ted' mně teprve došlo, o čem je řeč. Mají na mysli nás Čochtany, je to možné?

„Vidím, že nám moc nevěříš,“ povídá Cvrčala, „tak dávej pozor. Tak teda víme třeba i to, že ten s tou kšiltovkou, co je velkej skoro jako my, hrozně zlobí.“

„No jo, takovýho tam máme a říkáme mu Smetáček,“ na to já.

„No a dál,“ povídá Kvíčala, „tak třeba Haťula se směje jako Cvrčala, Hororka je s váma hrozně ráda, Lampa byl dlouho nemocnej, Panenka, ta má tak dlouhý vlasy, jak jsme my velký. Čoko má spoustu bráchů a Mája je jak indiánka. Píďa má nové brejle, ta, které říkáte Prcek, vůbec žádněj Prcek není, Hombre, ten je nám nejvíc podobnej, vždyť měří skoro jako my, no a třeba ještě Vopice, jak jste ji tuhle fotili a pak si ji pověsili do klubovny, ta vypadala jako náš hejkal...“

Povídali by snad donekonečna, kdybych je nepřerušil.

„A co mě? Mě znáte taky tak dobře?“ povídám.

„No jéje, tak třeba tenkrát...“

„Ne, ne honem zadrž, kdo ví, co bych se na sebe ještě dozvěděl! Řekněte mi raději spíš něco o sobě,“ já na to. „Vůbec vás neznám a nikdo z dětí taky nic neříkal.“

A tak si sedáme do mechu a já až do západu slunce poslouchám ty dva zázraky přede mnou. No zkusím si teď na něco rozvzpomenout. Tak tedy bydlí tady na Sázavě pod kopcem Medník. Dozvídám se, proč se tenhle kopec právě takhle jmenuje. No poslouchejte, je to zajímavé:

„Donedávna tu obývaly četné dutiny stromů lesní včely, no a ty nás právě živily,“ vypráví Cvrčala.

Aha, už tomu rozumím, proto mají ty lžičky zastrčené za páskem.

„Ale v posledních dvou letech pravidelně odlétají. Naštěstí však víme kam. Je to pro nás ale tak daleko, jako pro vás člověky k moři. Létají totiž na Slapskou přehradu. A tak se tam každý rok trmácíme naplnit své soudečky medem a pak zase domů, k Sázavě, pod Medník, který už teď vlastně ani Medníkem není...“

Slunce se klopí k západu a my si stále povídáme. Dozvídám se o spoustě dalších dobrodružství z tohoto kraje kolem Sázavy, ne, nebudu vám je teď vyprávět, i když si je pamatuju. To se prostě musí prožít, a tak se na to hned zítra vrhneme a prožijeme dobrodružství stejná nebo podobná jako Kvíčala a Cvrčala. Z jejich vyprávění jsem taky poznal, že jsou velmi chytří, všímaví, nebojácní, mrštní a hlavně, to chci zdůraznit, jsou kamarádštlí.

„Všechno, co jsem dnes slyšel, budu vyprávět Čochtanům, jenom mi dejte něco, nějaký důkaz, že jsem s vámi mluvil. A hlavně, kdy se s vámi setkáme, já a ostatní?“

S úsměvem se po sobě podívají a povídají mi:

„To záleží na tobě, teda na každém z vás člověků a človíčků, kdy se zase potkáme. Vždycky, když se vám večer zavřou víčka únavou a budete si moc přát nás vidět, přijdeme,“ povídá Kvíčala.

„Ale počkej,“ na to já, „to znamená, že já teď spím?“

Ještě jednou se na mě shovívavě usmáli a položili něco přede mě. Byl to kroužek z Kvíčalova pásku, v zapadajícím slunci se leskl jako zlato.

„Tak a už běž,“ povídají mi oba dva.

Vtom jako by se začala objevovat zase ta mlha jako předtím, když jsem na mýtinu přicházel. Houstla a houstla a najednou zase ležím na louce, na pódium nastupuje další kapela, slunce pomalu zapadá. Ptám se Prskavky: „...já jsem asi usnul, vid’?“

„Usnul,“ na to ona, „a co to držíš v prstech?“

Koukám na zlatý kroužek, co se leskne v zapadajícím slunci a hlavou mi najednou proletí znovu celý příběh, co jsem vám vyprávěl.

„Víš, to bys mi ani nevěřila,“ na to já, „nejdřív to napíšu na kus papíru, sám tomu totiž nemůžu uvěřit.“

A tak píšu tyto řádky a doufám, že Kvíčalu a Cvrčalu zas potkám ve svém snu. Ale co ten zlatý kroužek? Kdo se v tom má vyznat? Snad mi někdo z vás pomůže a najdeme pravdu. Jsem rád, že jsme v Pikovicích a těším se, že za chvíli půjdeme všichni spát a možná potkáme skřítky Kvíčalu a Cvrčalu od Medníka, kteří vás znají jako své boty, těším se, že přijde ráno a my se budeme moci vypravit za dobrodružstvími tohoto kraje, stejně jako to každý rok dělají oni. Doufám, že se jim vyrovnáme i v jejich vlastnostech. Aspoň trochu. Dopisuju tyto řádky a napadá mě, že na Krávovně jsou taky včely a úly. Hned jak uvidím skřítky, tak jim to řeknu. To by bylo něco, kdyby se tam v létě taky objevili, co říkáte...

Loupák
květen 1992; Kladno